

vili in se potem veliki nesreči celiga Cesarstva hudobno posmehovali so Cesarja iz Dunaja odpeljali, kér so ga nalagali, de mu Dunajčanje po življenji strežejo. Z vso silo je priletel nek hinavski tihotapec — Bombelj po imenu — nad Cesarja, Jih je s silno nevarnostjo nalagal, in takó Dunaju Cesarja odpeljal, kteriga Dunajčanje kakor svojiga očeta ljubijo, po katerim vse žaluje, naj bo star ali mlad, prost delavec ali premožen mestnik — brez kteriga Dunajčanjem ravno takó, kakor vsm drugim deželam biti ni mogoče!

To je po Dunajskih novicah vzrok undanjih prekucij. Zdej je spet vse mirno. Cesar so pa še zmirej na Tiroljskim, kjer dan na dan vladarske reči práv pridno opravljajo.

Vseučiliša nam je v Ljubljani potreba.

Krajncam pa tudi vsm Slovincam sploh v prevdarik.

(Konec.)

„Desiravno se dandanašnji v slovénkim jeziku vsi razdélki védnost še ne zamorejo obdelovati, kar zavoljo združenja slovénkih deželá z družimi deržavami cesarstva celó celó potrebno ni, se bo pa vunder scasama slovénki jezik toliko omikal in obogatil, de se bo tudi v vikši vednosti vpeljati mogel.“

„Marsikdo bo morebiti rekel, de zavoljo bližnjih vseučiliš v Grádcu, v Inšpruku in na Dunaji noviga v Ljubljani treba ni.“

„Ako so bile pa v téh tudi ne ravno velicnih nemških deželah vseučiliša potrebne spoznane, se mora ta potrebnost v Ljubljani timveč spoznati, kér so ljudstvu skozi in skozi slovénkiga naroda zavoljo pomanjkanja domačih višjih šol marsikteri zaderžki na poti, ktere mora premagati, predin zamore k ptujimu ljudstvu v šole iti.“

„Druga stran, ktera pomočke za osnovo in ohranjenje popolniga vseučiliša kaže, razodene zaderžke, ki se le z velikimi težavami premagati dajo.“

„Ako narod potrebnost take naprave spozná, ni več govorjenja v tém, de bi zavoljo še neznanih pomočkov se nič storiti ne dalo. Vladarstvo ali pa ljudstvo jih morate najti, in jih boste tudi našle.“

„V vsih casih so spoznali, de je ljudsko omikanje nar terdnejši steber deržav; zato ga tudi vladarstva podpirajo in v skerb jemljejo. Ako pa vladarstvo dozday v tem ni kaj preveč skerbí imélo, bo ustava prihodnjic mende kaj več storila.“

„Vladarska denarnica rés v téh tesnih dnévih ne more polniga upanja za to napravo dati. Tode potreba vikšiga in obširnšiga narodniga omikanja sega mogočno v današnje življenje in ravno sedanje vrenje in kipenje zamore in bo tudi svoje snutke izločilo.“

„Imenovaniga pravila, potrebne pripomočke za večí izobraženje naroda vladarstvu v skerb izročiti, se moramo tadaj že zdaj terdno poprijeti, zraven tega pa tudi že zdej za pripomočke skerbeti, ktere zamore dežela tako visokimu namenu v dar prinesiti.“

„Téh poiskati, oživiti in lepimu namenu v prid napeljati, de se saj perve stopinje za doseženje tega naména berž ko je moč storijo, je silna in serčna prošnja, ktero upa polna slovénka mladost, ktero vsi učeniki deželnim stanovam, Ljubljanski mestni gosposki, vsm srenjam in slehernimu rodoljubu na serce položé, z upanjem, de ne bodo ne le vsi te prošnje podpérali, ampak de bodo tudi pomočkov iskali, po kterih bi se dala imenitna naprava osnovati.“

Iz zbora e. k. vikšiga učiliša v Ljubljani 11. Véliciga travna 1848.

Dr. Matija Juri Sporer s./r. Juri Zupan s./r. Juri Pavšek s./r. Urban Jerin s./r. Franc Metelko s./r. Dr. Janez Pogačar s./r. Dr. Janez Polc s./r. Dr. Matija Leben s./r. Dr. Janez Semen s./r.

Dr. Janez Čuber s./r. Dr. Leopold Natan s./r. Dr. Franc Šiffer s./r. Dr. Janez Nep. Biacovski s./r. Dr. Bernard vitez Pahner s./r. Dr. Janez Bleiweis s./r. Dr. Krist. Avg. Voigt s./r. Janez Kersnik s./r. Dr. Korl Humel s./r. Dr. Vilhelm Unger s./r. Dr. Anton Šubert s./r. Dr. Anton Jarc s./r. Dr. Janez Nep. Kleman s./r. Anton Pertovt s./r.

Iz Laškiga.

30. dan pretečeniga mesca je naša armada združeno neapolitansko-toškansko armado pri Kurtatoni tako premagala, de je 2000 sovražnikov vjela in 11 kannonov jim vzela. Tako pripovedujejo 3. dan tega mesca iz Verono v Ljubljano prinešene novice.

Tudi naš krajnski regiment je bil blizo te hude pa slavne bitve, v kteri, kakor gosp. oberst Görger pišejo, je pa tudi veliko vojakov naše armade padlo. — Lahj so grozno neusmiljeni ljudjé — v Villafranki so v bolnišnici ležečim ranjenim vojakam avstrijanske armade oči izbódlji, nosove, ušesa in še druge dele trupla kervoželjno porezali, in jih potem še le umorili.

Iz Frankforta Majnskiga.

Velkiki zbor v Frankfortu se je že davnej začel, pa ni še clo nič opravil. Kakor Novice pišejo, se poslanci pomenjujejo in pomenjujejo in pa tudi pričkajo, pa dosihmal še niso mogli nobene reči do konca dognati. Nekteri časopisi zlo zabavljajo čez poslance, iz našiga avstrijanskiga Cesarstva poslance, kér pravijo, de so, razun nekterih učenih mož, večidel vsi drugi v politiških vednostih premalo prebrisanj ljudjé. —

Poslance biti na velikih deržavnih zborih je težavna reč. Koliko tavžent in tavžent reči mora tak človek vediti, de ga očitno osramovanje ne zadéne. Kako gladko mora govoriti znati, de se mu ne smeja. — Poslanec mora gotovo več znati, kakor hruške péči!

Iz Hrovaškiga.

Tudi iz Hrovaškiga, kakor iz mnogih družih deželá, nam Novice vedno toliko laži pišejo, de prijatelj resnice na zadnje ne vé, kaj de bi verjel. Nekteri časopisi čertijo posebno bana Jelašiča, od kteriga, kar le morejo, protivniga pripovedujejo. Veselilo nas je tedej unidan v občinskim avstrijanskim časopisu s krepko besedo iz Zagreba pisano pismo brati, ktero pravi, „de je gerda laž, čé kdo terdi, de Njih ekscelencija ban Jelašič ni našimu Cesarju serčno in zvesto udan in de misli sebi izročene dežele Cesarstvu otergati. To je gerda laž. Ban Jelašič neče Madžjaram nič pravičniga vzeti, pa tudi po nobeni ceni ne pripustí, de bi Madžjari njemu izročnim deželam kej vzeli. Ban, vés vnet za čast in blagor svoje domovine, ni dozdej ne nar manjši stopinje storil, de bi je ne bil na znanje dal ali Cesarju, ali Nadvojvodu Francu Korlnu, na kteriga je navkazan. In dosihmal ga niso ne Cesar ne Nadvojvoda še za nobeno reč pokregali, kar tedej kaže, de kar je storil, je práv storil.“

Madžjari so zares čudno ljudstvo. Koliko lét že zatirujejo svoje brate Slovane, brez de bi spoznati hotli, de je to krivica! Oni ne pomislijo, de „kar sebi ne želiš, ne stori tudi bližnjimu ne.“ Bog daj, de bi enkrat spoznali, de narodnost je nar svetejši blagó vsaciga naroda, in de bi se umirili in pobratovsko spravili s svojimi brati! Mirú, mirú nam je silo silo potreba; brez mira ni sreče in blagostanja v nobeni deželi. — nadloga in revšina ste gotovi naslednici nepokoja!

Perva beseda Ljubljanskiga slovénkiga zbora v Ljubljanskim gledišu, 30. dan veliciga travna.

Hvala Bogú! de smo spet enkrat in sicer iz globočine sere mile glase svoje domovine v gledišu péti slišali, — de smo se smeli spet enkrat na glas veseliti po dolgim terpljenji! Slava in hvala Ferdinandu, kí so nam to neprecenljivo veselje dodelili in nas sovražnih